

TEKSTSTYKKE

Apollodor, *Bibliotheca*, 1.5.1 (Πλούτων δὲ) – 1.5.3 (τοῖς θεοῖς)

Vi hører i dette stykke at underverdenens gud, Pluton (Hades), bortfører Demeters datter, Persefone, og især om hvordan Demeter efterfølgende søger efter sin datter på jorden.

NB! (...) angiver at dele af teksten er sprunget over.

- 1 Πλούτων δὲ Περσεφόνης ἐρασθεὶς Διὸς συνεργούντος ἤρπασεν αὐτὴν κρύφα. Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπάδων νυκτός τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήει· μαθοῦσα δὲ παρ' Ἑρμιονέων ὅτι Πλούτων αὐτὴν ἤρπασεν, ὀργιζομένη θεοῖς κατέλιπεν οὐρανόν, εἰκασθεῖσα δὲ γυναικὶ ἦκεν εἰς Ἐλευσίνα. καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τὴν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν
- 5 Ἀγέλαστον ἐκάθισε πέτραν παρὰ τὸ Καλλίχορον φρέαρ καλούμενον, ἔπειτα πρὸς Κελεὸν ἐλθοῦσα τὸν βασιλεύοντα τότε Ἐλευσινίων (...) ὄντος δὲ τῆ τοῦ Κελεοῦ γυναικὶ Μετανείρα παιδίου, τοῦτο ἔτρεφεν ἢ Δημήτηρ παραλαβοῦσα· βουλομένη δὲ αὐτὸ ἀθάνατον ποιῆσαι, τὰς νύκτας εἰς πῦρ κατετίθει τὸ βρέφος καὶ περιήρει τὰς θνητὰς σάρκας αὐτοῦ. καθ' ἡμέραν δὲ παραδόξως αὐξανομένου τοῦ Δημοφῶντος τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδί
- 10 ἐπετήρησεν ἢ Πραξιθέα, καὶ καταλαβοῦσα εἰς πῦρ ἐγκεκρυμμένον ἀνεβόησε: διόπερ τὸ μὲν βρέφος ὑπὸ τοῦ πυρός ἀνηλώθη, ἢ θεὰ δὲ αὐτὴν ἐξέφηνε (...) Διὸς δὲ Πλούτωνι τὴν Κόρην ἀναπέμψαι κελεύσαντος, ὁ Πλούτων, ἵνα μὴ πολὺν χρόνον παρὰ τῆ μητρὶ καταμείνῃ, ῥοιᾶς ἔδωκεν αὐτῇ φαγεῖν κόκκον. ἢ δὲ οὐ προϊδομένη τὸ συμβησόμενον κατηνάλωσεν αὐτόν (...) Περσεφόνη δὲ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τὸ μὲν τρίτον μετὰ
- 15 Πλούτωνος ἠναγκάσθη μένειν, τὸ δὲ λοιπὸν παρὰ τοῖς θεοῖς.

OVERSÆTTELSE

Da Pluton var blevet forelsket i Persefone, bortførte han hende i al hemmelighed med Zeus' hjælp, og Demeter gik med fakler rundt og ledte efter hende over hele jorden både nat og dag. Da hun fra folket i Hermion fandt ud af at det var Pluton der havde bortført Persefone, blev hun vred på guderne og forlod himlen, og forklædt som en kvinde kom hun til Eleusis. Først satte hun sig ved siden af den såkaldte Kilden-med-de-smukke-dansepladser på den sten der blev kaldt 'Tungsindig' efter hende, og dernæst tog hun til Keleos der dengang var konge over Eleusis (...) Keleos' kone, Metaneira, havde en søn, og Demeter fik drengen i sin varetægt for at passe ham, og da hun ønskede at gøre barnet udødeligt, holdt hun ham om natten ind i ilden og trak hans dødelige kød af. Fordi Demofon, som drengen hed, om dagen voksede uventet meget til, holdt Praxithea (sc. Metaneira) øje med dem, og da hun opdagede ham mens han var omgivet af ild, råbte hun op. Dette blev årsagen til at barnet blev fortæret af ilden, og gudinden viste sig for hende (...) Da Zeus befalede Pluton at sende Kore (sc. Persefone) op igen, gav Pluton hende granatæble at spise, for at hun ikke skulle blive for lang tid hos sin mor, og eftersom hun ikke anede uråd, slugte hun det (...) Men Persefone blev tvunget til at blive hos Pluton i en tredjedel af hvert år og resten af tiden hos guderne.

OPGAVER

A1: Morfologisk analyse

1. Find følgende former og opdel dem i morfemer. Angiv opslagsform, ordklasse og ordform: νυκτός, ὀργιζομένη, γυναικί, μειδιᾶσαι
2. Opdel Ἀγέλαστον i morfemer. Hvilken betydning har det første alfa? Nævn ord i det danske sprog der ligeledes har denne type alfa som begyndelsesbogstav.
3. Hvilket aspekt er κατέλιπεν? Hvad skal man i den forbindelse være opmærksom på ved denne form?

A2: Syntaktisk analyse

1. Analysér følgende sætning:
Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπαδῶν νυκτός τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήει
2. Forklar kasusbrug ved νυκτός (τε καὶ) ἡμέρας. Hvad kan dette kasus ellers bruges til?

B: Oversættelsesopgaver

1. Giv en mere ordret oversættelse (kontroloversættelse) af stykket Διὸς δὲ Πλούτωνι τὴν Κόρην ἀναπέμψαι κελεύσαντος, ὁ Πλούτων ῥοιᾶς ἔδωκεν αὐτῇ φαγεῖν κόκκον (11-13).
- 2.a. Gør i samme stykke rede for hvilke(t) græsk(e) ord der er gengivet med *sende op igen*.
b. Find andre steder i oversættelsen følgende: *i sin varetægt + og eftersom hun ikke anede uråd*, og gør rede for hvilke(t) græsk(e) ord der er gengivet med disse ord.
- 3.a. Gør rede for hvorledes Διὸς κελεύσαντος i tekststykket fra B1 er gengivet i den danske oversættelse, og hvilke syntaktiske forskelle der er mellem den græske tekst Διὸς κελεύσαντος og danske oversættelse.
3.b. Udvælg to af de fire verber i tekststykket i B1, og kommentér oversættelsen af aspekt.